

Uitgelicht

Meer dan architectuur- wedstrijden

Louis De Mey – Foto's Olmo Peeters

←
Coming of Age:
Architectuurwedstrijden
in Vlaanderen en Brussel

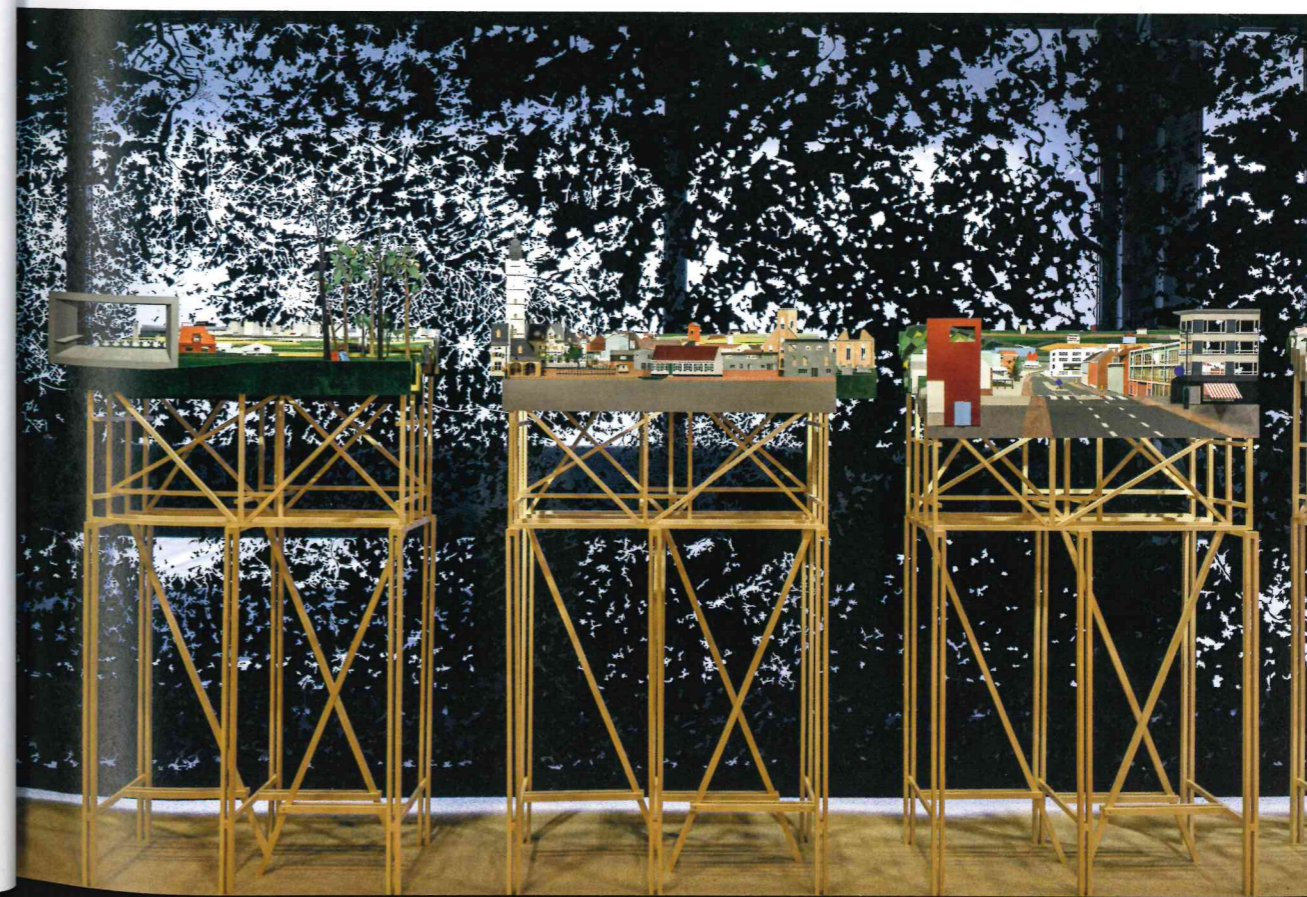
De architectuurcultuur in Vlaanderen *has come a long way*. In de jaren 1980 waren het enkelingen die grote ogen gooiden op de (inter)nationale scene. Intussen wordt architectuur in Vlaanderen internationaal nauwlettend in de gaten gehouden en gevierd in tentoonstellingen en publicaties. Een van de belangrijkste katalysatoren van deze kwaliteit en de kansen die ontwerp praktijken vandaag krijgen en grijpen, is het ontstaan van een vrij indrukwekkende wedstrijd cultuur sinds de jaren 80. Het is op deze cultuur van competities dat twee tentoonstellingen van het VAI ingaan.

Open Oproep. 20 jaar architectuur in publieke opdracht belicht de recentste periode en werd gecureerd door Maarten Liefoghe en Maarten Van Den Driessche. Na stops in Gent, Hasselt, Kortrijk, Leuven en Atelier Bouwmeester in Brussel, houdt de tentoonstelling een laatste keer halt in deSingel. De tentoonstelling belicht de wedstrijdformule in vier facetten.

De Wunderkammer opent de expo aan de hand van een carousel die architecturale fragmenten van gerealiseerde projecten toont. Joris Kerremans, Louis Seynaeve en Toon Verdonck interpreteren zo de output van de vele wedstrijden door in maquettes te focussen op onder meer materialen, publieke interieurs of silhouetten.

Het archief luik legt vervolgens het proces uiteen van twee Open Oproepprojecten. De focus ligt hier op voortrajecten tot de projectdefinitie, actoren en het verloop van het proces. De eigenlijke natuur en complexiteit van de formule wordt hier opengeplooid.

In het Panorama dan wordt de rijkheid aan projecten geografisch verbeeld in een gordijnkaart van de hand van Ester Goris, en thematisch per type landschap getoond aan de hand van geconstrueerde diorama's door Gosia Malgorzata Olchowska. Voor deze laatste halte van de tentoonstelling werd ook een uitgebreid luik interviews toegevoegd met gewezen →

←
Open Oproep: 20 jaar
architectuur in publieke
opdracht

Vlaams Bouwmeesters en leden van het Team Vlaams Bouwmeester.

Coming of Age, vervolgens, toont de voorgeschiedenis van de hedendaagse situatie. Ze werd gecureerd door Mathilde Breukink, Sofie De Caigny en Petrus Kemme. De tentoonstelling belicht architectuurwedstrijden uit de jaren 80 en 90. Het zijn vroege wedstrijden, waarvoor nog weinig institutioneel kader bestond. Elk van de wedstrijden is bijzonder om diverse redenen en effende zo mee de weg voor een formule zoals de Open Oproep. Opvallend is bijvoorbeeld hoe jonge ontwerpers bepaalde wedstrijden trachtten open te breken. Zo is er de wedstrijd voor het paviljoen op de wereldexpo in Sevilla in 1992, waar een groep jonge bureaus zich verzette tegen

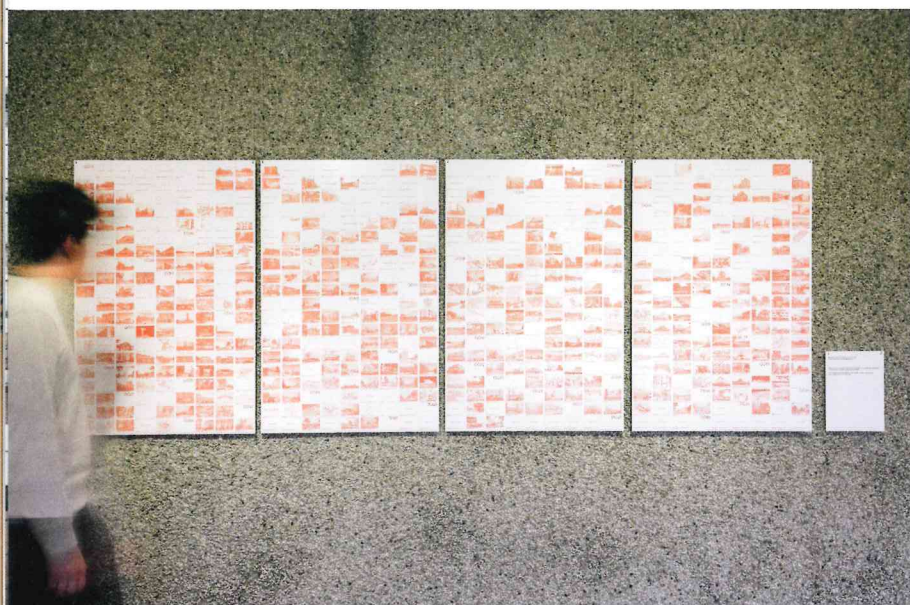
de originele gunning. Uiteindelijk werd een nieuwe wedstrijd uitgeschreven en won het jonge drietal Driesen Meersman Thomaes. Een kleine tien jaar eerder lieten vier jonge architecten zich opmerken in de wedstrijd voor het Europakruispunt (1981-1983). Ze betraden de scene onder de vlag van Team Hoogpoort: Stéphane Beel, Xaveer De Geyter, Arjan Karssenbergh en Willem-Jan Neutelings. Hoewel Georges Baines de wedstrijd won, werd het project erg belangrijk in het oeuvre van deze *jonge goden*.

In *Coming of Age* wordt bovendien een bijzonder brede kijk op architectuurcultuur geopend. Niet alleen in de documenten is deze diversiteit zichtbaar (wedstrijdpanelen en -documenten, tijdschriften, briefwisseling,

krantenknipsels...) maar ook in de figuren die diverse rollen speelden in deze wedstrijdcultuur: van Vlaams minister Wivina Demeester tot instituten als Stichting Architectuurmuseum en critici als Geert Bekaert. Hetzelfde zien we gebeuren in *Open Oproep*: niet alleen in de ontzettend diverse gerealiseerde projecten, de belangrijke rol die de leden van het Team Vlaams Bouwmeester spelen, de klinkende of eerder kleine architectuurpraktijken die vertegenwoordigd zijn in de projecten, maar evenzeer in de auteurs die meewerkten aan de tentoonstelling. Deze dubbeltentoonstelling is zo niet alleen bijzonder complementair, maar brengt bovendien zoveel meer dan louter een blik op architectuurwedstrijden in Vlaanderen en Brussel. ▲■●

←
Open Oproep: 20 jaar
architectuur in publieke
opdracht

Expo
40 jaar
wedstrijd-
cultuur
- Open Oproep:
20 jaar
architectuur in
publieke
opdracht
- Coming of Age:
Architectuur-
wedstrijden
in Vlaanderen
en Brussel
Where
De Singel,
Antwerp
When
27 November
2021 -
17 April 2022
Info and tickets
vai.be -
desingel.be